

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Natales Sanctorvm Belgii, & eorundem Chronica Recapitulatio

Molanus, Johannes

Dvaci, 1616

Die sexta Februarij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9477

tendebat, vt etiam à Colonienſibus diuina voluntas agnoſceretur.

Primarium eius feſtum eſt in die ſanctæ Agathæ, quod tamen annuè, ad placitum Canoniffarum & Canonicorum, ter aut quater repetitur. In primario etiam feſto ex virginis fundatione diſtribuitur ſpinda, vt loquuntur, duodecim maldrariorum ſiliginis & duo vaſa halecum.

Inter alia miracula cùm cellerariam vinum prominentem euocari curaffet, & illa in obedientiâ moram neſciens, os cuppæ obfirmare negligeret, meritis beatæ matris, ne guttæ vnus damnum inuentum eſt.

*Libro nono
hiſtoria ca-
piſe nono.*

Ex quo facile intelligitur cur cum vaſculo vini pingatur. Sciant etiam rudiores non aberrare eccleſiam Ultraictenſem, quæ hoc die notat deſiſtionem ſanctæ Aleidis in Vilika. Quamuis enim Colonia obierit, deſiſtio tamen, hoc eſt, deſiſtionis dies, celebratur in Vilika. Quo ſenſu apud Gregorium Turonenſem legitur: Erat eo die paſſio beatorum Martyrum.

Die ſexta Februarij.

1°. De ſancto Vedasto epiſcopo Atrebatēſi.

Ex Alcuino, & monumentis Atrebatum, quæ exhibuit D. Iacobus de Marquais, Præpoſitus tum Vedasti- nus: nunc reuerendus Tornaci ad ſanctum Martinum abbas.

A Pud Atrebatam ciuitatem, deſiſtio beati VEDASTI: qui pontifex à ſancto Remigio, Rhemorum archiepiſcopo conſecratus, & ab eodem huic ciuitati, gratia ſaluatoris ordinante, deſtinatus, per quadraginta annos eccleſiam Dei, verbo prædicationis & exemplo vi- ra, ſtrenue gubernauit. Ad cuius merita declaranda columna miri ſplendoris è celo ſuper domum illius agrotan-

eis irradians, obitum eius præsignauit. Haftenus verba monasterij. Breuius autem diœcesana ecclesia A-trebara ciuitate, depositio sancti Vedasti, episcopi & confessoris. Hic dum plurimorum miraculorum signis rutilaret, diuersis diuersas impartiens sanitates, gentem Francorum barbaricam, ad fidem paulatim vocauit catholicam.

Vitam eius scripsit Alcuinus, Bedæ discipulus, & Caroli magni præceptor, quæ eius verbis re-tentis pro operis instituto Natalibus hisce est in-ferenda. Contigit Clodouicum regem necdum voluntate renatum, nimio terrore turbatum, dum inimicos Alemannos vidit fortiter pugnare, & suos penè ad internecionem vinci, oculos cum hac voce ad cælum leuare, O Deus vnica potesta-tis, & summæ maiestatis, quem regina Clotildis colit, confitetur, & adorat; concede mihi hodie de inimicis meis victoriam. Nam ex hac die tu mihi solus eris Deus, & veneranda potestas. Tu mihi triumphum præsta: & ego tibi seruitium promitto sempiternum. Mox terga verterunt A-lemanni: victoria cessit regi & Francis. Hæc verò victoria regi populoque causa fuit salutis: & nè lucerna Vedastus sub modio lateret absconditus. Rebus enim in pace compositis, & Alemannis sue ditioni subiectis, fidelis sponsor venit ad Tullum oppidum, ybi sanctum agnouit Vedastum: quem ad Remigium, clarissimum sacerdotem, ad Rhe-morum properans ciuitatem, sibi socium assum-sit, quatenus per singulos itineris sui gressus ca-tholicæ fidei firmis initiaretur fundamentis, vt paratus fide & virtutum scientia, à tanto Pontifi-ce spirituali ablueretur lauacro, & donis cælesti-bus confirmaretur. Ambo propemodum pari

Luca 18.

pietate patres. Hi sunt duæ oliuæ, & duo candelabra lucentia, à quibus rex in via Dei eruditus, cum fortissima gente Francorum, ctedidit Christo & facta est gens sancta, populus acquisitionis. Evangelicæ authoritatis narrat historia, Dominum Iesum ad confirmanda fide suæ maiestatis corda populi, cæco lamen reddidisse: ita & sanctus Vedastus per illuminationem cæci, fidem, quam verbo prædicauit, in corde regis miraculo confirmauit. Baptizatus itaque rex, cum optimatibus suis, & populo, qui salutaris lauacri gaudebant fuscipere sacramentum, ad sceptræ regni gubernanda reuersus est, sanctumque Vedastum beato Pontifici commendauit. Qui ibi moratus, vitæ meritis, & virtutum claruit exemplis. Omnibus amabilis, & venerabilis, morum dignitate religiosus, charitate præcipuus, fraterna dilectione iucundus, humili pietate eximius, orationum vigilantia assiduus, sermone modestus, corpore castus, ieiunio sobrius, miserorum consolator: aliorum salutem suam reputans lucrum. Cumque viri Dei celeberrima vulgaretur fama, & charitatis in eo munificentia, & religio vitæ, & verbi Dei instantia longè latèque ab omnibus celebraretur, visum est beatissimo Remigio tam præclarâ Christi lucernam episcopum ordinare, & ad prædicandum verbum vitæ Atrebatensi eum vrbi dirigere. Qui Pontificatus gradu, & prædicationis officio suscepto concitus ad præfatam urbem perrexit, & in auspiciis futuræ salutis in porta cæcū & claudum obuiam habuit, quorum sanatione Deus ciuibus eius introitum patefecit. Agnouit autem antiquis tēporibus sacræ in illis locis fidei floruisse religionem, sed propter peccata habitatorum, oculto

culto Dei iudicio, sed iustissimo, traditam esse
 cum cæteris Galliæ & Germaniæ ciuitatibus, pa-
 gano & perfido Hunnorum regi Attilæ urbem
 illam deprædandam. Qui nec sacerdotibus Dei
 honorem, nec ecclesijs Christi reuerentiam, im-
 pendere sciebat, sed omnia ferro vastauit & igne.
 Inuenit verò antiquas ruinas ecclesiæ, & ecce
 subitò ex ruinosis speluncis visus profiluit. Cui
 vir Dei præcepit vt in deserta secederet loca. Qui
 mox, in obtemperando quodam modo ratione
 vsus humana, fugit, nec vnquam postea illis vi-
 sus est in partibus. Populum itaque sedula inten-
 tione ad agnitionem veri luminis perduxit, ec-
 clesias ad culmen summi honoris erexit, pres-
 byteros & diaconos sibi in adiutorium per diuersa
 disposuit loca. Fuit pauperibus largus, diuitibus
 affabilis, quatenus omnes vel largitate munerum,
 vel iucunditate verborum, in viam deduceret ve-
 ritatis. Nobilis quidam Francus, Oginus nomi-
 ne, regem Clotarium vocauerat ad prandium.
 Rogatus quoque est ad conuiuium Vedastus, qui
 domum intrans, more sibi solito, dextera extensa,
 omnia sanctæ crucis vexillo signauit. Quædam
 verò vascula, ceruisiâ plena, gentili errore dæmo-
 niacis incantationibus infecta, mox ob potentiam
 sanctæ crucis crepuerunt. Rex præfatus Dei sa-
 cerdos Ecclesiam Christi annis circiter quadra-
 ginta, sub magna Euangelicæ prædicationis de-
 uotione, ac per id temporis multitudinem po-
 puli ad fidei conuertit sanctitatem. Ardebat in
 pectoribus singulorum cęlestis patriæ amor, flo-
 ruit in moribus castissimæ vitæ honestas: popu-
 lus statutis diebus ad ecclesiam concurrebat, e-
 leemosynæ vberrimè distribuebantur: verbum

Dei quotidie per singula loca populis prædicabatur: hymnidicas laudes Deo, horis canonicis chorus cantabat in ecclesijs. Postquam verò pius prædicator, & sanctus sacerdos, maturus meritis & annis, præmia laboris accipere debuit, in eadem Atrebatâ ciuitate febre correptus est, vt vbi plurimum in Dei sudauit seruitio, inde ad palmam beatitudinis perueniret. Et visa est nocte columna lucis à culmine domus, in qua iacebat, vsque ad summum cæli fastigium. Quod cum viro Dei diceretur, intellexit obitum suum demonstrari. Vocauit igitur ad se filios, vt eorum precibus suam fidei conditori animam commendaret. Et post dulces paternæ pietatis admonitiones, & extrema charitatis verba, Corporis & Sanguinis Christi confirmatus viatico, inter manus lachrymantium spiritum emisit. Conuenerunt itaque ad exsequias clerus & populus copiosus, sed inter lachrymantium voces, & psallentium (vt fertur) cætus in cælo, feretrum digno honoris officio paratum, accedentes mouere non valebant. Sciscitabantur à Scopilione archipresbytero, viro religioso, si aliquid de sua eum testari sepultura memoraret: Quibus respondit sæpius eum dixisse quia omnis ciuitas locus debet esse viuorum, non mortuorum: ipsumque sepulturæ suæ locum sibi paupere sumptu ædificasse prope litus Crientionis flauoli. Dum autem omnes quererentur indignum tanti viri corpus in loco humili sepeliri, Scopilio doctus virtute precum, cunctos ad precem hortans, incumbens super corpus sacratissimum in hanc vocem erupit, Permitte te perferri ad locum qui tibi filiorum cura præparatus existit. Et his dictis accipientes capulum, nullum

nullum onus sentientes, portauerunt eum in ecclesiam Dei genitricis. In qua iacuit quousque Domino reuelante, à viris sanctis, Autberto & Audomaro, episcopis, felici mutatione translatus est ad locum vbi nunc fulget eius memoria. Est autem locus iste non longè ab eadem vrbe, pro nobilitate sui Nobiliacus primò appellatus, sed procedente tempore, largitione fidelium, agmine monachorum, & aliorum Deo deuotorum grege, tam insignis effectus, vt vrbis nomine vocetur. Vbi incessanter fiunt miraculorum signa, quæ magis cernentium ore narrantur, quàm dictantis stylo scribantur. Et hæcenus ex Alcuino.

Non est autem Vedastus primus Atrebatum episcopus: nam antea Diogenem vel Giogenem, eorum episcopum martyrij coronam Hunnorum, ferocia percepisse proditum est. In ecclesia autem Deiparæ virginis, quam auxiliantibus regibus construxit, cum beato Remigio clericos, quos posteritas Canonicos vocat, instituit. De quibus in testamento suo Remigius. *Ecclesiæ Atrebatensi, cui Deo auctore Vedastum, fratrem meum charissimum, episcopum consecraui, ex dono iam dicti principis, id est, Ludouici, quem de sacro fonte suscepi, villas duas in stipendijs clericorum delegaui, ortos videlicet & Sabu-*

*Citat chro-
nographus
Atrebatum
ad Gerar-
dum pri-
mum. lib. 1.
cap. 9.*

cerum. Ipse etiam sanctus Vedastus, vice sancti Remigij, cum Mamerto & alijs episcopis, apud Viennam Galliæ conuēnit, vbi solennes litanix tri-duanæ ante Ascensionem Domini sunt institutæ. Consummatis autem laboribus, feliciter ad Dominum migravit, anno, iuxta Sigeberti calculum, quingentesimo septuagesimo. Cuius corpus post aliquot annos Autbertus episcopus, indignum iudicans tam celebrem caelestis Ierusalem ciuem

ciuem in terra recondi, Calendis Octobris leuauit: & nè obscurior esset ipsius gloria in ea ecclesia, ybi primatum tenebat memoria Dei genitricis, non sine Angelico iudicio, cum beato Audomaro, eum transtulit ad monasterium, quod beato Vedasto Atrebatu nouum construxit: quodque postmodum Theodoricus rex multum dotauit, qui inibi, cum Doda coniuge sua cubat. Estque iam dictum monasterium, sui patroni meritis inter monasteria Belgij valde opulentum. Verum propter has spinosas diuitias abbatiam compluribus annis occuparunt Francie reges, & Flandriae Comites, inter quos primus recensetur Carolus Caluus, imperator. Præter natalem repetitur aliquoties eius memoria, nam annuè sequentia leguntur.

Calendis Octobris, translatio corporis sancti Vedasti de loco sepulturae eius in eum, in quo nunc requiescit. Transtulerunt autem eum beati confessores Autbertus & Audomarus. Idibus Iulij anno Dominicae incarnationis octingentesimo nonagesimo tertio, relatio corporis sancti Vedasti à Beluaco ad proprium locum, post annos duodecim. Sexto Nonas Iulij inuentum est corpus sancti Vedasti à Theodorico episcopo, anno ab incarnatione Domini octingentesimo quinquagesimo secundo. Nono Calendas Martij, Nobiliaco, monasterio, dedicatio ecclesiae sancti Vedasti, episcopi & confessoris, quæ per reuelationem angelicam beato Autberto est manifestata.

Est autem Atrebatum, olim Flandriae, à tempore autem sancti Ludouici regis, Artesiae metropolis, duplex ciuitas: vna enim est episcopalis, vulgo *Cité* dicta, quæ caput habet sancti Vedasti, lauam quoque, quæ de caelo pluit, & caereum memorabilem, de quibus mox quædam adiungemus: altera verò vulgo *Arras* dicitur, veteribus Nobiliacus nominaba-

minabatur; in qua est sancti Vedasti monasterium, cum sacro eius corpore. Cui loco ex Gandauensi monasterio venerabilis Atta primus præfuit. Porro Atrebatu in episcopatu post beatum Vedastum successit Dominicus, post quem Vedulphus, qui Cameracum sedem transtulit. Inde autem nomen diocesis Atrebatensis perijt vsque ad tempora Urbani secundi, qui anno millesimo nonagesimo Atrebatu peculiarem erexit episcopatum, Cameracensibus infensus quòd Henrico quarto Imperatori, hosti ecclesiæ Romanæ proscripto, fauerent.

a. *Ad Sigebertum est annotatum esse factam anno Domini 698. Ipse vero ponit annum 658. rectius. Nam anno 698. non superfuerunt sancti Auberus & Audomarus.*

2º. De festo reliquiarum Atrebatensis eccles.

Ex informatione D. Nicolai Laingaingne, decani Atrebatensis.

Habet dicta Atrebatensis ecclesia festum reliquiarum, celebre Dominica die secunda post Pascha, in qua Missæ introitus est, *Misericordia Domini plena est terra. Psal. 32.* Hoc festum clerus vocat reliquiarum, vulgus autem mannæ. Est enim festum non solum de reliquijs sacris, quas ecclesia habet, sed potissimum ob datam fertilitatem. Nam cum ditio ea foret planè arida, & veluti maledicta, anno quadringetesimo tertio summam accepit fertilitatem, quam hæctenus conseruat. Quia autem Deo hanc fertilitatem donante, apud Atrebatas vt scribit Paulus Orosius, *vera Ors. lib. 7.* lana de nubibus pluuia mixta defluebat, hinc in tanti beneficij memoriam lana illa (quæ vulgo manna dicitur) cum sacris reliquijs conseruatur, & annua fit gratiarum actio de adepta agrorum fertili-

Februa. 6.

N A T A L E S

Calist. 3.

fertilitate. Commonstratur etiam statuto tempore, nempe in maxima aëris terræque siccitate, ac siccitate, ad eliciendam implorandamque è superis pluuiam. Contulit autem Calistus pontifex indulgentias per festi octauas, anno millesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto. Est præterea in Sacello fori eiusdem vrbis memoratissimus cæreus, illuminatus anno millesimo nonagesimo quinto, qui quotidie vesperi sub laudibus incenditur, & valet contra sacrum ignem. Hic autem cum pompa defertur ad cathedralem ecclesiam die Dominica intra octauas Corporis Christi à confraternitate sacelli, quæ vulgò dicitur, de igne ardentium. Et Xystus quartus inuentionem cærei examinari curauit, atque per Sedis suæ Notarios describi.

a. Et sanctus Hier. in Chron. anno Domini 371.

3°. De sancto Amando, episcopo Leodiësi, Apostolo Gandensiu, & aliorum populorū.

Ex historia quæ exstat sexto die Februarij, & ex officio Gandensi & Elnonensi.

Ex Martyrologio Elnonensi.

Ex officio potissimum Gandensi.

IN Tabula, Elnone monasterio, depositio sancti AMANDI, Traiectensis episcopi & confessoris. Qui multorum miraculorum virtutibus pollens, inter alia fertur, quod reo cui ante mortem à seuo iudice non petuerat vitam impetrare, post mortem à pio iudice Deo, vitam impetrauit & salutem. Filius fuit Sereni Aquitanorum ducis, ex Amantia matrona cum primis nobili, sed spretis quæ mundi huius sunt, vitæ institutum elegit, in Ogio insula, quam etiam à serpente signo crucis liberauit. Cùm autem pater eum multis verbis à sancto instituto amouere laboraret, hanc illi tandem grauissimam sententiam retulit.

retulit. *Terrena non appeto, tantum mihi permitte Vt
Christo militem.* Multos igitur annos in illa viuendi
ratione exercitatus, postea Turonis sacris ini-
riatus est: ac deinde Bituricæ cellulam ingressus,
annis ibi quindecim corpusculum mira abstinencia
maceravit. Tandem religionis amore tactus,
Romam se contulit, diuorumque Petri & Pauli
Apostolorum limina visitauit. Vbi à beato Petro
nocte admonetur vt in Galliam protinus prædican-
di Euangelij causa remearet. Reuersum Gallia
obuijs vlnis accepit, & vt verbum Domini genti-
bus euangelizaret, coactus à rege Lothario & sa-
cerdotibus, * episcopus est ordinatus. Moriente
deinde Ioanne Tungrorum episcopo, Dagoberto
rege urgente, Tungrensem siue Traiectensem
ecclesiam gubernandam suscepit. Quam functionem,
cùm summâ, vt decebat, authoritate admini-
straret, vitiaque omnis status acriter reprehenderet,
ingens odium Dagoberti regis & clericorum in se
concitauit. Miraculis adhuc viuus egregijs claruit.
Sed cunctis penè miraculis est maius, quod vitæ
sanctimonia, & prædicatione verbi Dei, infideles
innumeros conuerterit, multosque habuerit sanctis-
simos discipulos. Ipsius admonitione Iduberga,
relictâ Pipini Ducis Brabantia, sibi & filia suæ
Gertrudi, Christi que familia, cœnobium construxit
Niuellanum, in quo vtramque Deo sacrauit. Neque
contentus fuit terminis suæ diœcesis, sed inibi ponens
vicarium, sanctissimum Landoaldum archipresbyterum,
alijs etiam gentibus Christum prædicauit: vt Sclanis,
circa Danubium: Vasconibus, circa Pyræneos
falsus: & in Flandria Gandensibus potissimum &
Pabulensibus.

Gandenses à Mercurij, & aliorum idolorum cultu, auocauit. Ibi que duo celeberrima construxit monasteria, ad honorem diui Petri, Blandiniense, & Gandense, ipsique diuo Bauoni Habaniæ principi Deum syncerè colendi leges dedit. Truncinij ad Lisam fluuium, clericorum siue Canonicorum societatem instituit, quæ multis post annis in cœnobium instituti Præmonstratensis est conuersa.

Superioribus etiam aliunde quædam addi possunt. Nam inter occidentales Brabantos sæpius prædicasse memoratur potissimum in Comitatu Bruxellensi, vbi Alenam martyrem; & in Niuelensi, Gertrudem cum matre, discipulas habuit.

Argentineses etiam eum primum vocant suum episcopum, & peculiaria de eo videntur scripta habere. Nam in Catalogo testium veritatis, quem Guilielmus *Eysengrem* edidit, Vtho trigessimus bonus episcopus Argentoratum, qui obiit anno nonagesimo sexagesimo quinto, scribitur doctissimis libris complexus esse vitas sanctorum Arbogasti & Amandi.

Tandem Apostolica virtute, & spiritu plenus, apud Pabulenses in Elnonensi monasterio, quod hodie ab authore propriè dicitur sancti Amandi, mortem obiit, anno incarnati Verbi sexcentesimo sexagesimo primo. Cuius corpus etiam, in capillis & omnibus sui partibus, sic integrum & venustum post multos annos inuentum est, quasi non modo heri aut nudius tertius mortuus, verum etiam adhuc in viuis fuisset. Est autem ciuitas sancti Amandi, quæ ab eius monasterio nomen & incrementa accepit, quam Becanus Traiectensis historicus, Amandiacum vocat, in Tornacesio ad rinulum

Beca. anno
1340.

riulum Elnonem, aut, vt Philippus de Eleemofyna, secundus abbas Bonæ-spei, tempore diui Bernardi scriptum reliquit: locus est inter Menapiorum fines positus, Propontijs, Neruijsque contetminus, qui sicut regni Germanici & Romani imperij est finis, sic Belgicæ Rhemensis portio, sic limes dignoscitur esse Francorum.

De secundarijs factis sunt ecclesiæ ipsius verba.

Duodecimo Calendas Octobris, Elnone, eleuatio corporis sancti Amandi, episcopi & confessoris. Cuius corpus post centum quinquaginta à transitu annos, integrum inuentum est, atq; de ore eius geminis ab inuentore dentibus ablaris, stillæ scribuntur fluxisse cruoris. Decimo Calendas Nouembris, Helnone restitutio corporis sancti Amandi, episcopi & confessoris. Septimo Calendas Nouembris, Traiecti, ordinatio sancti Amandi, & Elnone cœnobio, translatio corporis ipsius ab ecclesia sanctorum Petri & Pauli in Basilicam sancti Stephani protomartyris, agente beato Eligio Pontifice: atque dedicatio eiusdem Basilicæ. Sexto Calendas Nouembris, Commemoratio ordinationis beati Amandi, quæ licet die præcedenti, sicut & translatio corporis, & ecclesiæ dedicatio, facta fuisse credatur, tamen hac die specialius recolitur. Historiæ eius scriptores ad Vsuardum sunt notati.

a *Ad infidelium nimirum conuersionem, sine certa diœcesi. Confer vitam B. Remaci, 3. Septemb. §. 2. Item huius operis die 31. Octob. & alijs locis in Indice notatis. Vt Ianuar. 16, 2°. Martyr 25. Nouemb. 2.*

b Placentius 645 p. o quo facit quod S. Lambertus (qui est post Remacum & Theodardum successit) legatur interfuisse eleuationi S. Vedasti qua rekte Sigeberto f. Etæ est 658.

E

4°. Ap-

*Facta est vs
notat. 21-
geb. anno
812.*

4°. *Appendix de beato Andrea abbate.**Ex monumentis abbatiæ Dni Amandi.*

Claruit etiam Elnone B. Andreas, primùm abbas Berisiacensis in Cella Apostolorum, quæ nunc non subsistit: deinde Elnonensis abbas, discipulus sancti præsulis Amandi. Qui numeratur inter sanctos Elnonenses, etsi eius natalis non celebretur. Exstat de eo epitaphium.

Hunc tumulum quique non irreuerenter adit,
Andræ sancti loculum quia claudit & artus.

Qui pius, & prudens, humilis fuit, & venerandi
Discipulus patris, simul & successor Amandi.

Hunc pastor caulæ, præsentis conditor aulæ,

Hugo levans, lymphâque luens, thecâque recondens.

Mundato tumulo solenniter hic relocavit,

Febri fatiscences ibi conualuere frequenter.

a Immo ut accepi ex certa relatione religiosorum Amandensium adhuc ditissima est præpositura abbatiæ S. Amandi sita in diocesi Laudunensi, non procul ab oppido dicto, La-fere. Gallicè autem dicta præpositura appellatur Barisy. G. Col.

5°. *De sancta Relinde, virgine Eikensi.**Ex historia Eikensis vel Maeseikensis ecclesiæ.*

Eodem die, depositio sanctæ RELINDIS virginis, abbatissæ Eikensis, Hæc sororem habuit sanctam Harlindem, cum qua ad duodecimum diem Octobris coniungetur. Pauca tamen hic ex Officio Ecclesiastico præmittam. Mortua sancta Harlinde, multo fortius statuit contra subdolum aspidem & basiliscum dimicare, cum se solam vidit, & sororis adiutorio in conflictu destitutam. In quo almo labore vsque ad decrepitam ætatem perdurans, ibat de virtute in virtutem. Post mortem autem ad sanctarum virginum sepul-

sepulcrum Eiluuiga visum recepit, & plurimi languidi atque ægroti plenam incolumitatem.

6°. *De sanctis Traiecten. ad Mosam episc.*

Ex officio Traiectensi, & Radulpho de Riuo.

Traiecti ad Mosam, commemoratio omnium Sanctorum Traiectensium episcoporum. Sed in Collecta diei septem tantum suis nominibus exprimentur, quorum nempe reliquæ ibidem in septem capsis requiescunt. Sic enim habet Collecta. *Propitiare nobis, quaesumus Domine, famulis tuis, per sanctorum confessorum tuorum, Seruatij, Monulphi, Gondulphi, Martini, Valentini, Candidi, & Amandi, & aliorum, qui in presenti ecclesia requiescunt, merita gloriosa, ut eorum pia intercessione, ab omnibus semper protegamur aduersis.* Radulphus autem de Riuo, Tungrensis Decanus, scribit Leodiensem ecclesiam habuisse triginta episcopos canonizatos, qui omnes resederunt Tungris, Traiecti, vel Leodij. *De Canon. & obseruatijs. propositis.*
a Corpus tamen S. Amandi est in oppido & monasterio S. Amandi. 17.

Septima die Februarij.

1°. *De sancto Chrysolio martyre.*

Ex descripta historia.

Cominij, natale sancti CHRYSOLII martyris, qui ad Flandros venit, à Marcello papa ad prædicandum missus. Patriam habuit Armeniam, sed amore cælestis patriæ cum Quintino, Crispino, Piato, & alijs, ab vrbe Roma Galias causa prædicationis expetijt, tempore Diocletiani. Ipseque sanctus Chrysolius Tornaco, & alijs Flandriæ locis Christi nomen attulit. Ob quod etiam in *Vrelenghem* coronæ & verticis amissione martyr occubuit, & post martyrium ad lo-